

Toimintasuunnitelma vuodelle 2023

1. Tavoitteet

Jyväskylän seudun yhdistys (JYSY) toimii Suomen luonnonsuojeluliiton paikallisyhdistyksenä ja siten Keski-Suomen piirin jäsenenä. Yhdistys toimii Luonnonsuojeluliiton toimintaperiaatteita noudattaen.

Yhdistyksen sääntöihin kirjattu tarkoitus on *edistää luonnon- ja ympäristönsuojelua sekä vaalia kulttuuriperintöä toiminta-alueellaan*. Sen tavoitteena on tukea paikallista luonnon- ja ympäristönsuojelua Jyväskylän, Joutsan, Luhangan, Muuramen ja Toivakan alueilla sekä herättää yhdistyksen jäsenistössä ja seudun asukkaissa kiinnostusta ympäristöön ja luontoon. Tavoitteena on myös aktivoida jäsenistöä toimimaan asuin- ja elinympäristönsä puolesta. Yhdistys tarjoaa luontoelämyksiä ja vahvistaa luontosuhdetta. Tarpeen mukaan perustetaan toimintaryhmiä keskittymään tiettyihin teemoihin.

2. Toimintateemat

2.1. Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuus on elinehto, ja luonnolla on itseisarvo. Luontokato pahenee yhä myös Suomessa. Samoin kuin ilmastokriisiin vastaamisen myös luontokadon hillinnän ja pysäyttämisen tulee olla läpileikkaava periaate yhteiskunnassamme.

Kaivosten perustaminen uhkaa monimuotoisuutta ja johtaa usein ympäristön pilaantumiseen. Yhdistys vastustaa kaivosten perustamista luontoarvojen kustannuksella.

Yhdistys jatkaa paikallisen metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamista seuraamalla toiminta-alueen metsänkäyttöä ja etenkin Jyväskylän metsäohjelman toteutusta, koska yhdistys on ollut sen suunnittelussa mukana.

2.2. Ilmastokriisi

Yhdistys jatkaa kriisitietoisuuden lisäämistä. Ilmastokriisin torjunnan ja hillinnän tulee olla läpileikkaavana periaatteena kaikilla toiminnan tasoilla alkaen kaavoituksesta ja päätysten yksittäisten ihmisten arkipäivän valintoihin. Pyrimme pitämään ilmastonäkökulmaa esillä yleisissä keskusteluissa sekä muistuttamaan toiminta-alueen kuntia uusiutuvan energian suosimisesta, energiatehokkuudesta ja energiansäästöä. Tavoitteemme on energiantarpeen vähentäminen ja polttoon perustuvan energiantuotannon lopettaminen. Jatkamme energiakriisin esiintuomien energiansäästöväinkkien jakamista.

2.3. Luonto hyvinvoinnin lähteenä

Luonnon itseisarvon suojelun lisäksi yhdistys haluaa lisätä jäsenistön hyvinvointia. Merkittävyyttä elämään saa vaikuttamalla positiivisesti luonnon hyväksi, ja liikkuminen luonnossa lisää kokonaisvaltaista hyvinvointia.

2.4. Kohtuus elämäntapana

Luonnonvarojen ylikulutus on juurisyy yhä pahenevaan ekologisten kriisien vyyhtiin. Yhdistyksemme haluaa edistää kaikella toiminnallaan planetaaristen rajojen sisäpuolelle sijoittuvia elämäntapoja pyrkien vaikuttamaan erityisesti yhteiskunnallisiin rakenteisiin. Selvitämme

Kohtuusliikkeen toimintamallien ja yhteistyömuotojen soveltamista ja jalkauttamista Jyväskylän seudulle ja Keski-Suomen maakuntaan.

3. Toimintamuodot

3.1. Hallituksen toiminta ja kokoukset

Yhdistyksen toimintaa suunnittelee ja pääosin toteuttaa yhdistyksen hallitus, joka kokoontuu 6–8 kertaa toimintakauden aikana, kesällä harvemmin. Toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen toivotaan mukaan koko jäsenistöä. Hallitusaktiivit kokoontuvat myös epävirallisesti ja jäseniä kutsutaan osallistumaan.

Hallituksen toimihenkilöiden palkkionmaksua selvitetään toimintavuonna 2023.

Sääntömääräiset yleiskokoukset ovat syys- ja kevätkokous. Kokoustarjoilut, kuten yleisötilaisuus ja retkitarjoilutkin, järjestetään vegaanisina, palmuöljyttöminä ja sesongin mukaisina sekä suosien luonnonmukaisesti tuotettuja ja reilun kaupan tuotteita.

3.2. Retket

Lähiretkien kohteiksi valitaan muun muassa toimialueemme luontopolkuja. Toimialueemme on laaja ja kannustammekin jäseniämme järjestämään myös itsenäisesti retkiä eri puolilla toimialuettamme.

Toimintavuonna 2023 yhdistys järjestää

- Keväällä lintu- ja pöllöretket opastettuna.
- Helatorstain opastetun retken.
- Kesäkuun Luonnonkukkien päivän retken 18.6. teemalaji määrittää, minne retki suuntautuu.
- Suomen luonnon päivän retki järjestetään, tarkempi ohjelma suunnitellaan keväällä.
- Yhdistys suunnittelee ja tarjoaa hiljentymisen hetken jäsenille luonnossa Hiljan päivän aikoihin.

Lisäksi jäsenistöä innostetaan lintujen kevät- ja syysmuuton seurantaan ja järjestetään mahdollisuuksien mukaan opastuksen kanssa seurantatilaisuus. Syksyllä järjestetään geologinen retki, jos löydetään kohde ja opas. Jäsenistöä myös kannustetaan organisoimaan omatoimisesti retkiä ja kutsumaan muita mukaan luontoon. Retkiä on helppo toteuttaa kimpakyydein ja ottamalla omat eväät matkaan. Yhdistys voi tarvittaessa mainostaa järjestettäviä retkiä sähköpostitse sekä yhdistyksen verkko-, Instagram- ja Facebook-sivuilla. Yhdistykseltä voi tarvittaessa hakea retken kuluihin tukea.

3.3. Yleisötilaisuudet ja tapahtumat

Järjestämme toiminta-alueitamme koskevien ajankohtaisten tapahtumien ja teemojen ympärille erilaisia yleisötilaisuuksia, kuten alustettuja keskusteluja, paneeleita ja esitelmiä. Yhdistys osallistuu Suomen luonnonsuojeluliiton kansalliseen Luonto lainassa -teemaviikkoon, jossa liiton teemana on *vaikuttaminen*. Viikon toiminnan toteutuksessa pyritään tekemään yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa. Pohditaan, kuinka eduskuntavaaliehdokkaat aktivoitaisiin kampanjoimaan ympäristön puolesta.

Muut yleisötilaisuuksien teemat valitaan vuoden alussa ja kesän jälkeen, kun toiminnan suunnittelu tarkentuu resurssien ja ajankohtaisten tai jäseniltä saatujen toiveiden mukaisesti. Tilaisuuksissa yritetään käyttää tiloja monipuolisesti toiminta-alueen sisällä.

3.4. Talkoot

Yhdistys järjestää vieraskasvilajien torjuntatalkoita, erityisesti jättipalsamin torjuntatalkoita, yhteistyössä VieKas LIFE –hankkeen kanssa. Yhdistys jatkaa perinteisten perinnebiotooppitalkoiden järjestämistä Hetteen tilalla, jos se pysyy mahdollisena. Myös soiden ennallistamiseen ja virtavesien kunnostamiseen liittyviä talkoita järjestetään yhdessä muiden maakunnan toimijoiden kanssa Virtavesi-teemaan liittyen.

3.5. Perhetoiminta

Yhdistys pyrkii toteuttamaan koko perheelle sopivaa toimintaa yhteistyössä esimerkiksi Luonto-Liiton Keski-Suomen piirin (Kessu) kanssa.

3.6. Asiantuntijatehtävät

Yhdistys osallistuu toiminta-alueen ajankohtaisiin projekteihin olemalla mukana erilaisissa seuranta- ja suunnitteluryhmissä, mikäli tällaisia yhteistyötarpeita ilmenee. Maankäytön ja kaavoituksen suunnitelmia seurataan resurssien mukaan, ja kantaa otetaan lausunnoilla ja muistutuksilla. JYSY hyödyntää Luonnonsuojeluliittoa ja muita asiantuntijatahoja erilaisten muistutusten ja lausuntojen laatimiseen ja eteenpäin viemiseen.

3.7. Avustukset

Jäsenet sekä paikalliset ympäristö- ja luontotoimijat voivat hakea yhdistykseltä avustuksia toimintaansa tai yksittäisiin tapahtumiin. Hakemukset käsittelee yhdistyksen hallitus kokouksissaan.

3.8. Jäsenhankinta ja huolto

Yhdistys tekee jäsenhankintaa ja olemassa olevan jäsenistön aktivointia. Tavoitteena on lisätä jäseniä toimintavuoden aikana 50 jäsenellä. Avoimissa yleisötapahtumissa markkinoidaan jäsenyyttä aktiivisesti ja osallistutaan SLL:n jäsenhankintakampanjoihin somessa.

Pohditaan tarve vastuualueiden jakamiseen liittyen jäsenhankintaan ja -huoltoon ja vapaaehtoisten rekrytoimiseen ja perehdytykseen.

3.9. Kannanotot ja mielipiteet ja muu vaikuttaminen

Avataan keskustelua kannanotoilla toimintateemoihin liittyen etenkin paikallisten ajankohtaisten tilanteiden mukaan. Tuodaan teemoja esiin

eduskuntavaalien yhteydessä ja haastetaan ehdokkaita tukemaan teemojamme.

Yhdistys laatii lausuntoja ja muistutuksia maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyen. Yhdistys ylläpitää keskustelua luontoarvoista myös mielipidekirjoituksin.

Yhdistys seuraa toiminta-alueen kuntien maankäyttösuunnitelmia ja kaavoitusta luonnon monimuotoisuutta silmällä pitäen. Yhdistys seuraa erityisesti Jyväskylän metsäohjelman toteutumista luontoarvojen ja virkistäytymisen kannalta. Jatketaan metsänvarjelija-toimintaa, joka aloitettiin vuonna 2020. Metsänvarjelijat ovat jäseniä, jotka seuraavat metsissä toteutettavia toimenpiteitä.

Yhdistys vaikuttaa toiminta-aluetta koskeviin kaivoshankkeisiin.

3.10. SLL:n kampanjat

Yhdistys osallistuu liiton kampanjoihin mahdollisuuksien mukaan.

3.11. Saavutettavuuden kehittäminen

Tarkastelemme ja tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan parannamme yhdistyksen järjestämän toiminnan saavutettavuutta.

Noudatamme toiminnassamme turvallisen tilan periaatteita.

4. Tiedotus

Jäsenistölle tiedotetaan toimintakauden tapahtumista ja ajankohtaisista asioista kaksi kertaa toimintavuoden aikana lähetettävällä jäsenkirjeellä. Sähköisen tiedottamisen laajentamiseksi jäseniä pyydetään jokaisessa jäsenkirjeessä lähettämään sähköpostiosoitteensa, johon lähetetään jäsenkirjeen lisäksi ajankohtaisia tapahtumamuistutuksia ja -ilmoituksia. Luonnonsuojeluliiton verkkosivujen yhteydessä toimivat kotisivut ovat tärkeä tiedotuskanava. Lisäksi yhdistyksen toiminnasta kerrotaan

Facebook- ja Instagram-sivuilla. Seuraajien määrää seurataan ja pyritään kasvattamaan. Tapahtumista ilmoitetaan myös Keskisuomalaisen menoinfo.fi-sivulla ja toiminta-alueen kuntien tapahtumakalentereissa sekä lähettämällä tiedotteita paikallislehtiin ja paikallisradioon. Suuremmista yleisötilaisuuksista ilmoitetaan maksullisilla lehti-ilmoituksilla.

Toimintavuonna kehitetään viestintää, jotta esimerkiksi talkoista olisi tietoa myös englanniksi.

5. Yhteistyö

Yhdistys jatkaa ja pyrkii lisäämään yhteistyötä muiden SLL:n Keski-Suomen paikallisyhdistysten, Luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piirin, Luonto-Liiton Keski-Suomen piirin sekä muiden Jyväskylän seudun ympäristöjärjestöjen ja toimijoiden kanssa.